

བོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་མང་གཞི་འཕེལ་རྒྱས་ལྟེ་གནས་ཁང་།
TIBETAN CENTRE FOR HUMAN RIGHTS AND DEMOCRACY

གསར་འགོད་གསལ་བསྐྱགས།

དེ་རིང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལོའི་ཟླ་ ༡༠ པའི་ཚེས་ ༢༤ རི་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་དབུ་བརྟེན་ནས་མི་ལོ་ ༡༧ འཁོར་བའི་ **“མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ཉེན་མོ་”** རེད། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་དབུ་བརྟེན་པ་ནས་བསྐྱུང་ད་བར་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ལྷག་འགའ་ཡི་རིང་གོ་ལའི་འགྲུར་འགྲོས་དང་བསྐྱུན་ནས་རྒྱལ་ཚོགས་ལ་འདྲུང་བ་མང་དག་ཅིག་བྱུང་ཡོད་ན་ཡང་དེ་ཉིད་འཛམ་གླིང་གི་ **“རྒྱལ་ཁབ་ནུས་གནས་གཅིག་ཏུ་འཛུགས་ནས་ཐུན་མོང་གི་དཀའ་ལྷོག་ཐད་ཀྱིས་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་ཐུན་མོང་གི་སེལ་ཐབས་འཛུགས་པའི་ཕྱིངས་ཆ་ཉག་ཅིག”** དེ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཚེས་ནི་ད་དུང་ལྷ་མཐུད་དུ་གནས་ཡོད། རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ནང་དུ་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་སྤེལ་དང་འགན་སྲུང་བྱ་རྒྱུ་ནི་དགོས་དམིགས་གཙོ་བོ་ཞིག་ཏུ་བརྟེན་ཡོད་པ་ལྟར་བཅའ་ཁྲིམས་དང་སྤྱི་ཚེངས་གཞིར་བཞག་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་འགན་སྲུང་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་མང་དག་ཅིག་གཏན་འབེབས་དང་ལག་བསྟར་བྱེད་བཞིན་ཡོད། བརྒྱུད་རིམ་དེ་དག་གི་ལམ་ནས་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་རང་དབང་ལྷན་པའི་ཆེད་མཁས་མི་ལྷན་དང་། དམིགས་བསལ་སྒྲན་སྒྲོན་པ། ལས་དོན་ཆེན་ཆག་ལག་སྐྱོལ་གྱིས་ད་བར་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནད་དོན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གི་སྐོར་ནས་རྒྱ་གཞུང་ལ་ཆ་འདྲི་དང་གཞི་རྒྱགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་སྤྱད་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད།

དེ་རིང་འདི་ག་བོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་མང་གཞི་འཕེལ་རྒྱས་ལྟེ་གནས་ཁང་གིས་རང་རེའི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྤྱད་མཐུན་སྤྱི་དང་བྱེད་ཐག་ཏུ་བོད་དོན་ལྷ་གཏུག་གནད་མཐུན་དང་བོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྤྱད་སྤྱོད་ཀྱི་སྐད་དུ་ལས་འགུལ་དང་ལྷག་ལས་གནད་མཐུན་ཆོར་ཆེད་དུ་དམིགས་ཏེ་ **“མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་འགན་སྲུང་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་”** ཞེས་པའི་དཔེ་དེབ་འདི་ཉིད་རྒྱར་སྤྲོད་བྱས་པ་ཡིན།

དེབ་འདི་ནི་དེ་སྔ་བོད་ཡིག་གི་ལམ་ནས་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་འགན་སྲུང་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་དང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་ནག་གི་གནས་ཚུལ་འཁོད་པའི་དཔེ་དེབ་ཐོག་མ་དེ་ཡིན་པར་བརྟེན་བརྗོད་བྱེད་དོན་དང་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་གང་ཅིའི་ཐད་ལ་གཞུག་ནས་གང་ཐུབ་བྱས་ཡོད། དཔེ་དེབ་འདི་ཡི་ནང་དོན་ཆ་ཆེད་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་གཞུང་འབྲེལ་ཡིག་ཆ་ཁོ་ནར་གཞི་བཅོལ་ཡོད་ཅིང་དེ་སྔ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཏུ་མེད་པའི་ཐ་སྐད་ནུས་ནི་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་མིང་མཛོད་དུ་བཀོད་པའི་ཆོག་འབྲེལ་དང་མ་འགལ་བ་བྱས་ཏེ་རྒྱར་ཐབས་བྱས་ཡོད།

དཔེ་དེབ་འདི་ལ་ས་བཅད་ལྷ་ཙམ་དུ་བྱས་ཡོད། ས་བཅད་དང་པོར་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་དོ་སྤྱོད་དང་། ས་བཅད་གཉིས་པར་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཁྲིམས་ཡིག་ལག་དང་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ལག་དོ་སྤྱོད། ས་བཅད་གསུམ་པར་བཅའ་ཁྲིམས་གཞིར་བཞག་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་འགན་སྲུང་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ། ས་བཅད་བཞི་པར་སྤྱི་ཚེངས་གཞིར་བཞག་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་འགན་སྲུང་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ། ས་བཅད་ལྷ་པར་བརྗོད་བྱེད་ཐབས་འཁོད་ཡོད། བརྗོད་བྱེད་གཙོ་བོ་རེ་རེ་རྒྱགས་མཛམས་སུ་“རྒྱ་ནག་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ” ཞེས་པའི་དུམ་མཛམས་ཐུང་དུ་རེ་བསྐྱུན་ཡོད། དེར་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྤྱད་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རྒྱ་ནག་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་བབ་ཐད་ཞིབ་བཅར་བྱས་པ་དང་བོད་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་སྤྱད་སྤྱོད་བྱས་པ་དག་ཟུར་བཏོན་བྱས་ཡོད།

དཔེ་དེབ་འདི་ཉིད་ནི་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་ངོ་ ༡༧ འཁོར་བའི་ **“མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ཉེན་མོ་”** ཟླ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལོའི་ཟླ་ ༡༠ པའི་ཚེས་ ༢༤ ཉིན་འདོན་སྤེལ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

HEAD OFFICE
 NEAR NECHUNG MONASTERY
 GANGCHEN KYISHONG
 DHARAMSALA - 176 215
 DISTT. KANGRA (H.P.) INDIA

PHONE / FAX : +91 1892 223363 / 225874
E-MAIL : office@tchrd.org
WEBSITE : www.tchrd.org

བོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་སྐོབ་ཐང་དང་མང་གཅི་འཕེལ་རྒྱས་ལྟེ་གནས་ཁང་།
TIBETAN CENTRE FOR HUMAN RIGHTS AND DEMOCRACY

PRESS RELEASE

24 October 2022

DO NOT DISTRIBUTE

Launch of Tibetan guidebook on UN Human Rights Mechanisms

United Nations (UN) Day is celebrated on 24 October every year to commemorate the official establishment of the UN in 1945. This year marks the 77th anniversary of its founding. The UN has evolved over the years to keep pace with a rapidly changing world, yet it has remained “one place where the world’s nations can gather together, discuss common problems and find shared solutions.” One of the main goals of the UN charter is to protect and promote human rights and, as such, numerous provisions based on charter and treaty-based mechanisms are mandated to be put into practice. Under the aforementioned provisions and mechanisms, working groups, independent experts, and special rapporteurs have been able to put pressure on China over its violation of human rights.

To mark United Nations Day, the Tibetan Centre for Human Rights and Democracy is launching a Tibetan guidebook on UN Human Rights Mechanisms to facilitate easy access for Tibetans in general, and to assist in the work of Tibetan advocates, human rights activists, and academics.

Since the guidebook is the first of its kind in its presentation of the correlation between UN human rights mechanisms and China’s violation of human rights in the Tibetan language, Nyima Woesser, the centre’s Tibetan researcher has scrupulously translated concepts and key terminologies of the guidebook using official documents of the United Nations as its foundational reference.

The guidebook consists of five chapters: “Introduction to the United Nations”, “International Human Rights Treaties and their Relevant Bodies”, “Charter-based Mechanisms”, “Treaty-based Mechanisms”, and “Terminologies in Tibetan”. A separate section on “information related to China” is added at the end of every chapter. Moreover, China’s human rights records that have been reviewed, raised, and highlighted by UN human rights treaty bodies are mentioned separately.

For queries, contact TCHRD Media/Research Officer Mr. Ngawang Lungtok

Email: ngawang.lungtok@tchrd.org

Mobile: +91 9810392872

HEAD OFFICE
NEAR NECHUNG MONASTERY
GANGCHEN KYISHONG
DHARAMSALA - 176 215
DISTT. KANGRA (H.P.) INDIA

PHONE / FAX : +91 1892 223363 / 225874
E-MAIL : office@tchrd.org
WEBSITE : www.tchrd.org